

Buitenkans dankzij de val van RutteVier: de Tweede Kamer kan nu afrekenen met de stikstoflockdown in de bouw

Posted on 10 juli 2023 by Arnout Jaspers

In een land met een gezonde democratie was het vierde kabinet-Rutte al maanden geleden gevallen, toen de coalitie-trombose op de cruciale onderwerpen stikstof en asiel niet meer te verbergen was. Dan hadden we nu al een nieuwe regering kunnen hebben.

De politieke realiteit in Nederland is – helaas – dat we zelfs nu nog zeker een maand of negen tot misschien wel een jaar aan het demissionaire kabinet Rutte vast zitten. Demissionair zijn beviel Rutte de vorige keer uitstekend, en dat zal nu niet anders zijn. Premier zijn is voor hem een doel op zich geworden, en demissionair gaat dat veel soepeler. ‘We zijn toch al afgetreden, hahahahaha!’

Ruimte in de stikstofdwangbuis

Hopelijk pakt de Tweede Kamer nu zijn kansen, door belangrijke voorstellen 'niet-controversieel' te verklaren, zodat ze toch verder kunnen. Welke voorstellen zouden dat moeten zijn? Op de onderwerpen waar ik me tijdens deze kabinetsperiode in verdiept heb, stikstof en energie, zijn er een paar maatregelen die je kunt karakteriseren als '*no regret*' en '*win-win*'.

Eerst de stikstof. Nu D66 en VVD-minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal niet meer kunnen dreigen met de zeer controversiële onteigening vanaf eind dit jaar, is de 'woest aantrekkelijke' opkoopregeling voor 'piekbelasters' in de veeteelt pas echt vrijwillig geworden, en die kan dus door. Dat schept alvast enige ruimte binnen de bestaande stikstofdwangbuis, die dan door de volgende regering in z'n geheel naar de prullenbak verwezen kan worden.

Een groot voordeel van de val van het kabinet is ook, dat provincies zich nu gewoon aan de bestaande natuurbeschermingswet kunnen houden, waar voor de stikstofdoelen 2035 als deadline geldt. De 'versnelling' naar 2030 waar dit kabinet al die tijd tegenaan zat te hikken, maar die veel provincies niet durfden te negeren, is evident controversieel, dus van de baan.

Misschien kunnen BBB en JA21 nu zelfs hun initiatiefwetsvoorstel door de Tweede Kamer krijgen, om tenminste de absurd strenge grenswaarde voor vergunningverlening (het beruchte vogelpoepje stikstof dat hele bouwprojecten onmogelijk kan maken) op te hogen naar 14 gram stikstof per hectare per jaar. Alleen dat al is genoeg om de hele bouw uit de stikstoflockdown te bevrijden.

Voor een meerderheid zullen uiteraard ook coalitiepartijen CDA en VVD daarin mee moeten gaan, maar waarom zouden ze deze evident redelijke en zeer effectieve maatregel niet willen nemen nu ze uit het knellende, door D66 gedicteerde regeerakkoord zijn bevrijd?

Wat betreft energie: daar geldt gelukkig tot op zekere hoogte nog het primaat van de ingenieurs. Ongeacht je mening over windmolenparken op zee: de projecten die nu vergund zijn en al in aanbouw, moeten gewoon door, anders leidt dit tot een enorme kapitaalvernietiging. Ook de verzwaringen en aanpassingen van het elektriciteitsnet die nu ingepland zijn, zijn hoe dan ook technisch noodzakelijk, daar verandert een kabinetscrisis niets aan.

De komst van nieuwe kerncentrales mag niet worden vertraagd

Maar er is nóg een belangrijk aspect van Jettens plannen met onze energievoorziening dat niet kan worden stilgelegd: de aanbestedingsprocedure voor twee grote kerncentrales moet doorgaan. Een stevige basis in onze elektriciteitsvoorziening die niet afhankelijk is van de grillen van het weer, is van levensbelang voor Nederland, en gezien de lange doorlooptijd van de bouw van kerncentrales, zou een jaar stilstand bijzonder schadelijk zijn.

Dat zou pas echt een teken van een nieuwe bestuurscultuur in Den Haag zijn: kernenergie niet-controversieel verklaren.

Wetenschapsjournalist [**Arnout Jaspers**](#) is schrijver van de bestseller '[**De Stikstoffuik**](#)'. Zijn columns verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving, die vrij beschikbaar is voor iedereen. De donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u mee?**](#) Hartelijk dank!